

DIAMO

OBČASNÍK

ROČNÍK XIII (XXX)

ČÍSLO 10

ŘÍJEN 2008

Ministr průmyslu a obchodu Ing. Martin Říman a hejtman Moravskoslezského kraje Ing. Evžen Tošenovský zahájili provoz čistírny podzemních vod

Ing. Bc. Jež a ministr Ing. Říman prohlížejí vyrobené palivo

Ing. Orliková vysvětluje průběh sanace

Opakovanou návštěvou na „Lagunách Ostramo“ s. p. DIAMO, o. z. ODRA v Ostravě potvrdil ministr průmyslu a obchodu Ing. Martin Říman svůj zájem o řešení problematiky sanací na této lokalitě.

Dne 29. září v doprovodu hejtmána Moravskoslezského kraje Ing. Evžena Tošenovského a za účasti tisku a televize se pan ministr seznámil s postupem sanačních prací, s provozem jednotlivých technologií a slavnostně zahájil provoz čistírny podzemních vod.

Ministra Římana přivítal v areálu „Lagun Ostramo“ ředitel s. p. DIAMO Ing. Bc. Jiří Jež. První zastávka směřovala k lince na výrobu alternativního paliva. Přimo za provozu linky byl pan ministr seznámen s technologickým postupem výroby alternativního paliva

a s kvalitou vyrobeného produktu. Výrobek splňuje kritéria daná realizačním projektem a jeho kvalita umožňuje jeho uplatnění na trhu. V současné době jsou připravovány obchodní smlouvy na jeho prodej energetickým zařízením u nás i v zahraničí.

Další technologie, se kterou se pan ministr a pan hejtman seznámili, byla technologie vápnění lagun in situ. Touto technologií – aplikací vápna pod hladinu vody se docílí zpevnění kalů do kvality, která umožňuje jejich těžení a následné přepracování na alternativní palivo. Technologie je ojedinělá v ČR a kromě toho, že připraví kaly do těžitelné formy, je zároveň velice šetrná k okolí. Při procesu vápnění se nepotvrdily obavy ze znečištění ovzduší a z dalších negativních vlivů na obyvatele přilehlého sídliště.

V době od poslední návštěvy pana ministra na této lokalitě, v létě loňského roku, byla v areálu lagun vybudována čistírna podzemních vod, která odstraňuje organické znečištění z horninového prostředí v okolí lagun. Při letošní návštěvě tak mohl pan ministr spolu s hejtmánem Moravskoslezského kraje slavnostně přestřihnout pásku a stisknutím tlačítka uvést novou čistírnu do zkušebního provozu.

V budově nové čistírny byl připraven prostor pro tiskovou konferenci. Na dotazy noví-

náři odpovídal pan ministr, pan hejtman a Ing. Alena Orliková – zástupce hlavního dodavatele sanačních prací sdružení „Čistá Ostrava“. Dotazy směřovaly zejména k dalšímu postupu sanačních prací, způsobu financování, k výši celkových nákladů a také k možnosti uplatnění alternativního paliva na trhu.

Ministr Říman zdůraznil nejdůležitější zlom v přípravě sanačních prací a v povolovacím procesu, tj. usnesení vlády ČR, která svým usnesením schválila postup sanace dle realizačního projektu a tím umožnila ověřit technologii výroby alternativního paliva. Pan hejtman Tošenovský zavzpomínal na dobu, kdy se jako primátor Ostravy snažil prosadit tuto starou ekologickou zátěž mezi priority v ČR. O to více kladně hodnotil současnou realitu.

Bezprostředně po ukončení tiskové konference byl dán novinářům prostor pro individuální rozhovory s panem ministrem a zástupci investora a dodavatelů.

Na závěr návštěvy vyjádřil pan ministr spokojenost a radost z práce, která byla za poslední období na „lagunách“ provedena. Ke spokojenosti přispěla i dobrá organizace celé akce. Vedení s. p. DIAMO i zástupce dodavatelských firem návštěva pana ministra Římana velice potěšila, neboť na tomto kontrolním dni bylo možné předvést skutečné zahájení sanačních prací a velký kus odvedené práce.

RNDr. Kamila Trojáčková
náměstek ředitele s. p. DIAMO

Hejtman Ing. Tošenovský a ministr Ing. Říman slavnostně přestřihli pásku čistírny vod

Ministr Ing. Říman spouští čistící stanici

Den horníků 2008 ve Stráži

Ing. Jan Hajiček, Ing. Bc. Jiří Jež a Štěpánka Proskočilová

V pátek 12. září 2008 se ve Stráži pod Ralskem v Domě kultury U Jezera konaly oslavy Dne horníků. Zahájil je předseda odborů na o. z. TÚU, Ing. Jan Hajiček. Ředitel DIAMO, s. p., Ing. Bc. Jiří Jež přivítal vzácné hosty, kteří přijali naše pozvání, hejtmana Libereckého kraje Petra Skokana, poslance Cyrila Zapletala, Mgr. Luboše Vaňka, náměstka ministra MPO, Ing. Zbyška Sochora, ředitele odboru hornictví na MPO, Ing. Ludka Janouška z Ministerstva financí, doc. Ing. Miroslava Grégra, CSc., Bc. Věru Bradáčovou, starostku města Stráž pod Ralskem, Ing. Dalibora Hampejse, předsedu Báňského úřadu v Liberci a Ing. Vladimíra Škardu z OBÚ Liberec a další.

S potěšením konstatoval, že v uplynulém hornickém roce se státnímu podniku DIAMO dařilo na všech frontách. Na o. z. GEAM Dolní Rožínka byly ověřeny další zásoby uranové rudy, takže Důl Rožná bude těžit minimálně do roku 2015, přičemž průzkumné práce na

spodních patrech vypadají nadějně. Pro o. z. SUL Příbram přišly finance z Evropské unie na sanaci Mydlovar. Na o. z. ODRA v Ostravě je připraven zkušební provoz výroby alternativního paliva vyrobeného z kalů v lagunách, čímž začíná vlastní sanace lagun Ostramo. Na o. z. TÚU ve Stráži se buduje technologie zpracování matečných loughů, další z investičních akcí, potřebných k likvidaci kyselých roztoků z chemické těžby.

Na vystoupení Ing. Bc. Jiřího Ježe navázal ředitel o. z. TÚU Ing. Tomáš Rychtařík, který shrnul uplynulý hornický rok v hostitelském odštěpném závodě.

Dále se svou zdravicí vystoupil hejtman Libereckého kraje Petr Skokan, Bc. Věra Bradáčová, starostka Stráže pod Ralskem a Mgr. Luboš Vaněk, náměstek ministra MPO.

Štěpánka Proskočilová, předsedkyně odborů na ředitelství pronesla připítek.

V programovém bloku vystoupila taneční skupina DUHA z České Lípy, její

Mgr. Luboš Vaněk

Předtančení

slechny vyrostly do krásy. Dlouho utajované překvapení bylo přivítáno s nadšením, duo Těžkej Pokondr posluchači nechtěli pustit z pódia.

K tanci hrály po programovém bloku dvě hudby, orchestr pana Ševčíka ze Základní školy, orchestr NOVAMIX ze Šluknova. Od 17 hodin byl otevřen bohatý raut,

připravený zaměstnanci DK U Jezera. Po rautu byla pro milovníky hudby plně decibelů ve vinárně diskotéka.

Poděkování patří pořadatelskému sboru u prezence.

Účast na letošních oslavách byla větší než loni, zvláště kolegové z o. z. TÚU přišli v hojném počtu. Na tanečním par-

RNDr. Kamila Trojáčková, hejtman Petr Skokan a Ing. Bc. Jiří Jež

Ing. Škarda, p. Hříděl, Ing. Plojhar, Ing. Havelka, Ing. Böhm a Ing. Sedláček

ketu si mnozí vzpomenuli na složité krokové variace.

Věřím, že nadcházející hornický rok bude také úspěšný a příští září se znovu sejdem v hojném počtu.

Štěpánka Proskočilová,
předsedkyně odborů
na ředitelství s. p. DIAMO

Ing. Badár, Ing. Vacula, RNDr. Trojáčková, Ing. Bc. Jež, Ing. Vandas, Ing. Lysikov, Prof. Metelkin, Ing. Lytkin, Prof. Seredenko a Ing. Sergejev

Návštěva ruské delegace

Ve dnech 22. – 28. 9. navštívila DIAMO, s. p., delegace ruských organizací ROSATOM Moskva, OAO TVEL Moskva, Čepecký mechanický závod v Glazově (ČMZ) a Všeruský vědecko-výzkumný ústav anorganických látek Moskva (VNIINM). Byla přijata ředitelem DIAMO, s. p., Ing. Bc. Ježem a členy vedení s. p. Hosté také navštívili

li o. z. TÚU Stráž p. R. a o. z. GEAM Dolní Rožínka. Předmětem jednání byla kvalita uranového koncentráту a předpoklad jeho dodávek do ČMZ v dalších letech. Na základě několikiletého porovnání dodávaného koncentráту ruská strana konstatovala, že kvalita našeho produktu je na vysoké úrovni.

Ing. Richard Vacula

URGP 9

Právě vychází další číslo odborného měsíčníku Uhlí, Rudy, Geologický průzkum. Z obsahu: MND, a. s., Ivo Henčl a Jiří Kostelníček: Geografický informační systém v MND, a. s. Hodonín. SD, a. s., Dana Sedláčková a Martin Vrubel: Lomové dobývání, systém pro určování polohy kola rypadla a analýza jeho přesnosti. VŠB- TUO, Lenka Sedláčková, Martin Sivek a Jakub Jirásek: Perspektivy využití porubských vrstev v české části hornoslezské pánve. Pavel Konečný: Pohled na geologii

Somalilandu. Bedřich Michálek: Přírodní zajímavosti Kimberley. Katarína Čulková: Ekonomické hodnotenie vplyvu výroby magnezitu na životné prostredie Slovenska. Peter Fečko a kol.: Bakteriální odsířování uhlí z lomu Družba. Petr Čermák a Vratislav Ondráček: Rekultivace miocenních jílů na výsypkách severočeské hnědouhelné pánve. Eva Pertile: Posouzení vlivu průtočných systémů na kvalitu vody v průtočných poklesových kotlinách OKR. Dále najdete rubriky Osobní zprávy, Hornické tradice a Ze světa nerostných surovin.

Stavba „Zpracování matečných loughů“ ve Stráži pod Ralskem zdárně pokračuje

Stavba se nachází v areálu odkaliště za Stráží pod Ralskem. Výstavba technologie umožňující likvidaci zahuštěných zbytkových roztoků po krystalizaci kamence – matečných loughů – byla slavnostně zahájena v květnu 2008. Stavba Zpracování matečných loughů přímo navazuje na technologii SLKR I. Likvidaci matečných loughů, které je nutné do dokončení této stavby stále zpětně vtlačet do VP, bude proces likvidace zbytkových technologických roztoků tepelným zahušťováním uzavřen. Od zahájení stavby byly vybudovány základy hlavních staveb včetně izolací, objektu SO – 01, neutralizace a SO – 02, filtrace. Při mé první návštěvě 5. září byla dokončena ocelová

konstrukce objektu SO – 01 a připravovala se montáž jejího opláštění. Tyto práce provádí OHL ŽS, a. s., závod Pozemní stavitelství Praha, po stavbě mne provázel Ing. Antonín Rous, vedoucí projektu. Řekl: „Opláštění bude provedeno sendvičovými panely, které mají požadované izolační vlastnosti, mezi vnějším a vnitřním plechem panelu je izolační vrstva.“

Na SO – 02 se provádí lepení kotevních šroubů do základové desky, následně se bude montovat ocelová konstrukce budovy, která má být hotova do poloviny listopadu. Dále se v kotelně provádějí stavební úpravy pro montáž nových kotlů a byla dokončena úprava elektrorozvodny. Souběžně se do-

Montáž SO – 01

Montáž SO – 01

končují prováděcí projekty a začínají se vyrábět jednotlivé technologie.“

V úterý 16. září již probíhá na objektu SO – 01 vlastní montáž opláštění. Sendvičové panely váží cca 800 kg, jsou 8 až 10 m dlouhé, 0,8 m široké, mají drážky, zasouvají se do sebe. Nahoře, pod budoucím stropem haly dva zaměstnanci přivazují nosníky konstrukce jeřábové dráhy. Na objektu SO – 02 se zdvihají nosné sloupce ocelové konstrukce, zespodu je drží výše zmíněné šrouby.

Když pamětník nejruznějších lešení vidí v akci mobilní montážní vysokozdvizné plošiny, ovládané z plošin, vedle nich působí klasická zedničina, tvárnice, malta, tvárnice, kterou se staví administrativní budova vedle SO – 02, trochu archaicky.

Na stavbě zpracování loughů matečných roztoků budou použity unikátní technologie, proto se k této stavbě časem vrátíme.

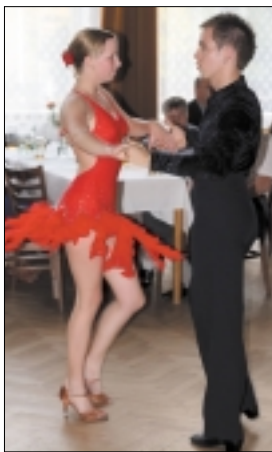
Otto Hejnic

Montáž SO – 02

ODBORY

ZDE UVEDENÉ MATERIÁLY
VYJADŘUJÍ NÁZORY ODBORÁŘŮ
A NEMUSEJÍ SE SHODOVAT
S NÁZORY REDAKCE

12. setkání hornických měst a obcí – Most 2008

Historie Mostu začíná již ve 13. století a okolní osídlení je ještě staršího data. Most se stal správním střediskem bílinské župy, která střežila hranici a obchodní cesty, na konci 13. století byl bohatým královským městem. Přispěla k tomu těžba stříbra a barevných kovů v Krušných horách, Most byl obchodním centrem, zásobujícím hornická města. Tragické následky pro město měla ničivá třicetiletá válka, neboť strategické postavení města znamenalo, že se zde přehnala snad všechna vojska, čímž došlo ke zpusťování a následně i k vyhlazení.

Vzpamatování z válečných ztrát trvalo velmi dlouho a pomohla mu až těžba uhlí. Právo těžit uhlí získal Mostečan Jan Weidlich již v roce 1613, ovšem rozmach těžby nastává až ve druhé polovině 19. století. Po zprovoznění železniční tratě mezi Ústím nad Labem a Chomutovem v roce 1870 se Most stal průmyslovým střediskem a centrem uhelné pánve.

Uhlí se však nakonec stalo královskému městu Most osudným. V roce 1962 rozhodla Komunistická strana Československa o likvidaci města, pod nímž leželo sto milionů tun uhlí. Prakticky jedinou větší památkou, kterou se po-

Hlavní program začal v sobotu, 9:30 hod. slavnostním průvodem z náměstí do areálu kostela Nanebevzetí Panny Marie. Zúčastnilo se ho přes 20 měst a více jak 25 spolků nejenom z České republiky, ale i Německa, Polska a Ra-

kouska. Bylo nádherné až tropické počasí, průvod byl pro spoustu přihlížejících jistě pěknou podívanou.

Po seřazení delegací a účastníků před hlavním pódiem v areálu kostela, slavnostní střelbě ostrostřelců ze Stříbra a hornické hymně, zahájil slavnost přivítáním všech přítomných primátor města Most Ing. Vlastimil Vozka. S krátkými pozdravy následně vystoupili zástupci Mostecké uhelné, a. s., Most, Severočeských dolů, a. s. Chomutov, Zaměstnavatelského svazu důlního a naftového průmyslu, starostka Horního Slavkova a zástupce slovenské delegace, který přečetl zdravici ministra hospodářství SR a informoval přítomné o prvním setkání hornických měst na Slovensku, v Pezinku, 26. až 28. září 2008.

Následně proběhlo v režii Cechu příbramských horníků a hutníků svěcení tupláku a pak již začal bohatý doprovodný program (Anna K., Rangers, Lenka Filipová), koncert pěveckého sboru v kostele sv. Ducha, přehlídka hornických kapel, prohlídka techniky báňské záchranné služby, výstava Borise Rennera, který v Městské knihovně představil díla s hornickou tematikou.

Ve 12 hodin byly na hradě Hněvín předány ceny Českého Permona, proběhlo uctění památek obětím důlního neštěstí na dole Jupiter a od 16 hodin se konal Skok přes kůži. Následoval společenský večer s taneční zábavou, toto vše zakončil půlnoční ohňostroj.

Ti stateční, kterým zbyly ještě nějaké síly, mohli v neděli navštívit Podkrusnohorské technické muzeum nebo se projít starým Mostem.

Myslím, že 12. setkání hornických měst a obcí v Mostě bylo velice zdařilé a nám nezbyvá než litovat, že je již minulostí, zároveň však se můžeme těšit a očekávat setkání příští. Zdař Bůh!

Ing. Vratislav Řehoř

dařilo zachránit, byl děkanský kostel Nanebevzetí Panny Marie. Pod vrchem Hněvínem pak zůstala zachována jedna z mladších čtvrtí historického města s vilami, kasárenským areálem, gymnáziem a budovou, v níž v současné době sídlí mostecké muzeum. Nové panelákové město se začalo budovat na opačném břehu řeky Bíliny, než původní královské.

Ve dnech 5. až 7. září statutární město Most, jako hlavní organizátor a garant, přivítalo účastníky 12. setkání hornických měst a obcí, čímž převzalo od města Horní Slavkov pomyslnou štafetu setkávání hornických měst v České republice. Je tak pokračováno v tradici, která spojuje všechny příznivce „hornického řemesla“, a která se zrodila v roce 1997 v Příbrami.

Příjezd, registrace a ubytování delegací začalo již v pátek 5. 9. s možností večerního posezení s hudbou v Městském divadle Most.

Šachový den ve Stráži

V rámci sportovního dne Stráž pod Ralskem se začátkem září konal ve velkém sále Domu kultury již 14. ročník turnaje v rapidšachu. Díky podpoře města i za sponzorského přispění MEGA, a. s., OMA CZ, a. s. a ALBENA s. r. o. se 60 šachistů z širokého okolí Podralska utkalo nejen v dramatických bojích za šachovnicemi, ale i o zajímavé ceny.

Úlohu favorita po boji naplnil ziskem 7 bodů Josef Kopal (Slavia Hradec Králové) před překvapivě, ale naprosto zasluženě stříbrným Petrem Kučerou a bronzovým Břetislavem Daleckým (oba 1. Novoborský ŠK). O urputnosti

bojů svědčí i fakt, že druhý nasazený Tomáš Zelený skončil 10. a na třetího nasazeného Zdenka Maršálka (oba Zikuda Turnov) zbylo až 12. místo. Překvapením byl i výkon a hlavně umístění nejlepšího „Diamáka“, hodnota 27. místa Vladimíra Křenčila z DCHT vynikne u vědomí, že byl nasazen až jako 53.

Další pořadí: 4. František Lašek (Slavia Liberec), 5. Pavel Mudra (Sokol Bakov nad Jizerou), 6. Miroslav Boreš (1. Novoborský ŠK), 7. Vladimír Vltavský (Zikuda Turnov) všichni 6,5 bodů, na celkovém 8. místě se umístila se 6 body

nejlepší žena Hana Kubíková (Praga Praha), 9. Jiří Kadeřábek (Jiskra Tanvald), atd.

Také kategorie do 18 let byla dramatická až do posledního kola, ale na rozdíl od celkového pořadí se zde naplnily „papírové“ předpoklady, 6 juniorů se seřadilo přesně dle očekávání: Daniel Bradáč (Lokomotiva Liberec, 5,5 bodu), Zdeněk Krtouš (Desko Liberec, 4), Tereza Bendová (ŠK Stráž pod Ralskem, 3,5), Roman István (ŠK Stráž pod Ralskem, 3), Jakub Fišera (TJ Víchova nad Jizerou, 2,5) a Vladimír Opolský (ŠK Stráž pod Ralskem, 1).

Jan Malec

Ohlédnutí za Hornickým dnem ve Stráži

Hornická Příbram ve vědě a technice

Již 47. ročník symposia Hornická Příbram ve vědě a technice se koná 14. až 16. října 2008. Změnilo se místo konání, ze „staré“ Příbrami se přesunulo na sídliště, do sálů Divadla A. Dvořáka, Příbram VII, Legionářů 400.

Slavnostní zahájení a společné zasedání všech sekcí začne v úterý 14. 10. v 10 hodin v kinosále divadla. Zde odpoledne a celou středu bude zasedat sekce S – Sanace, těžba a životní prostředí.

Sekce L – Legislativa bude jednat v úterý odpoledne a ve středu dopoledne

v Malé scéně divadla, vchod je mezi schodištěm do divadla a schodištěm do restaurace.

Sekce T – Evropské hornictví – tradice a památky bude zasedat v úterý odpoledne a celou středu v přednáškovém sále divadla, vchod jako do restaurace a v prvním patře vlevo.

Prezentace proběhne v úterý a ve středu v kinosále divadla od 8 do 17 hodin.

Ve čtvrtek 16. října se budou konat celodenní exkurze, 1. okruh navštíví Skanzen Vysoký Chlumec, 2. okruh na-

navštíví Muzeum zlata v Novém Kníně, Muzeum Špýchar v Prostřední Lhotě a Štolu Josef.

Odjezd autobusů na exkurze v je 9 hodin z parkoviště pod divadlem a v 9.15 z Jiráskových sadů v Příbrami.

Doprovodné akce: Prátnický večer pro účastníky symposia se koná v úterý 14. října od 18 hodin v předšálí divadla.

Skok přes kůži spojený se slavnostním hornickým večerem bude ve středu 15. října od 19 hodin v Sokolovně ve staré Příbrami. Další informace na tel. 318 621 461, mobil 739 653 313 a e-mail: marcinikova@diamo.cz, www.hpvt.cz.

Hornické muzeum na dvorku v Luhově

Ivan Bulíček pracoval na o. z. TÚU, v Hamru na závodě odvodnění, kvůli brýlím se do šachty nedostal. Během pěti let vybudoval v Luhově, kousek za nádražím Brniště, cca 7 km od Stráže pod Ralskem, Hornické mini muzeum UD Hamr – Luhov.

Hejnic: Jak ses k tomu dostal?

Bulíček: „Sbírám minerály a napadlo mě, že si pořídím důlní vůz. Tím to začalo. Bohužel, vzpomenu si pozdě, když už důlní zařízení z Hamru a Křižan bylo ve šrotu. Nakladač NL 12 VN a vrtací kladiva jsem sehnal na

Kladně, vyhozenou bundu od fáraček jsem našel na haldě Dolu Rožná 1. Mám zde náš a ruský ventilátor, telefony důlní signalizace, různé důlní lampy, sebezáchranné přístroje, novější a starší přílby, kus důlního lana z Hamru a z dolu Rožná, z R1 a RS7. Vedle klasického důlního vozu jsem sehnal plošinový a tzv. klaničák, cisternu z Hamru ze šachty č. 13, a vůz na přepravu stělníva.

Napodobil jsem naládanou stěnu před odstřelem, šulky jsou plastové, pouze krabice od stělníva a rozžehný strojek jsou originální.

Doma mám sbírku minerálů, kahany, důlní mapy, hornické plakety, odznaky a vyřazený dýchací přístroj Dräger.

Nejstarší asi bude kožená hornická přílba z Ostravska, tu jsem koupil přes internetovou burzu. Nejvzdálenější jsou věci z Ukrajiny, přílba a farácí známka. Chtěl bych tyhle věci přestěhovat do mé nynější dílny, ale až příští rok. Mám rozjednané hajcmány na výtuž šestimetrové „štolý“ a chci ještě přistavět dřevěnou „těžní věž“, 7 m vysokou.

Hejnic: „Kdo mini muzeum navštívuje?“

Bulíček: „Částečně kolemjdoucí, ale také řada kolegů z hornických muzeí a spolků. Návštěvu je lépe dopředu vyjednat, chodím do práce, na telefon 608 305 390, vstupné je dobrovolné.“

Hejnic: „Na kolik tě přišel nakladač?“

Bulíček: „Byl v dezolátním stavu. Samotný nákup, doprava, náhradní díly, barva, vyšlo to dohromady asi na 14 000 Kč. Kdyby měl někdo doma plakety, čestná uznání, a různé drobné hornické předměty, mohl bych je vystavit se jménem dárce.“

Hejnic: „Co sháníš navíc?“

Bulíček: „Důlní lokomotivu, jestli o nějaké víte, dejte mi vědět. Také kolejnice, důlní vozy a další hornickou techniku odkoupím za cenu šrotu. Těším se na návštěvu a spolupráci.“

Otto Hejnic

Komplexní řešení termicky aktivních odvalů

O tom, že termicky aktivní odvaly jsou velkým problémem pro ekologickou situaci širšího okolí, není jisté pochyb. O kvantifikaci a přesné pojmenování veškerých rizik z tohoto jevu pramenících se však zatím nikdo nepokusil. Zatímni hodnocení bylo vždy pouze na empirických podkladech.

Z tohoto důvodu bylo rozhodnuto o zpracování komplexního materiálu s názvem „Analýza rizik odvalů zasažených endogenním hořením“. Pro zajištění financování tohoto elaborátu bude připravena žádost o podporu z Operačního programu Životní prostředí, prioritní osy 4 – Zkvalitnění nakládání s odpady a odstraňování starých ekologických zátěží, oblasti podpory 4.2 – Odstraňování starých ekologických zátěží. Projektovou dokumentaci „Analýza

trase, na lokalitu navazuje lokalita Natura. Rozloha odvalu je 103,2 ha a jeho objem je 20 mil. m³. V tělese odvalu je zabezpečená uzavřená skládka nebezpečného odpadu, obsahující produkty z koksoven. Část odvalu je rekultivována a na části probíhá intenzivní endogenní hoření.

Odval Hedvika se rozkládá na 40,6 ha a jeho objem je 4,9 mil. m³. Je založen na rozvodnici, z části byla zasypána původní koryta drobných vodotečí. V areálu jsou identifikovány plochy endogenního hoření. Odval je z velké části rekultivován.

Odval Ema se rozkládá na 21,3 ha a jeho objem je 2,6 mil. m³. Odval Ema byl založen v Trojickém údolí na potoce Burňa, který je nyní zatrubněn. Odval má formu dvou kuželů. Část za-

DIAMO RNDr. Trojáčkové, Ing. Havelky, Ing. Jalůvky a Dr. Ing. Jelínka i pracovníci Ministerstva životního prostředí České republiky RNDr. Gruntořád, CSc. a Mgr. Vávrová, zpracovatel projektu Ing. Tomášek, CSc. a pracovníci servisních firem EUROVISION, a. s. a Allowance. Celé jednání mělo striktně pracovní režim. V první fázi byla předvedena prezentace širší problematiky termicky aktivních odvalů, za kterou následoval blok týkající se konkrétních lokalit projektu. Následovala prohlídka předmětných zájmových prostorů, při níž byly zodpovězeny konkrétní dotazy. Po exkursi jsme opět zasedli k jednacímu stolu a probírali teď již zcela detailně některé části projektu. Po diskusi byly přijaty některé dílčí změny, doplnění vlastní dokumentace a doporučení týka-

Odval Ema – technická památka

rizik odvalů zasažených endogenním hořením ve správě DIAMO s. p., o. z. Odra“ zpracoval Ing. Josef Tomášek, CSc. ze společnosti Středisko odpadů Mníšek s. r. o. v srpnu 2008.

Údaje o navrhovaném řešení:

V rámci projektu je navrženo provedení analýzy rizik odvalů zasažených endogenním hořením, a to odvalů Heřmanice, Hedvika a Ema. Tyto odvaly jsou ve správě státního podniku DIAMO, odstěpný závod Odra a nacházejí se ve městech Ostrava a Petřvald, v katastrálním území Hrušov, Heřmanice (odval Heřmanice), Radvanice, Petřvald u Karviné (odval Hedvika) a Slezská Ostrava (odval Ema).

Odval Heřmanice je založen na říční

sažená endogenním hořením (projev na povrchu) má plochu cca 2000 m² a nachází se pod hlavním vrcholem. Statutární město Ostrava má zájem vytvořit zde zónu odpočinku a rekreace pro obyvatelstvo, jejíž součástí bude podle plánu sedačková lanovka ze zoologické zahrady. Odval je technickou památkou a je součástí turistické trasy.

Předpokládaný termín realizace je 02/2009 – 07/2010.

Pro zajištění maximálně korektních podkladů pro žádost bylo z iniciativy DIAMO, s. p. svoláno jednání, na němž byly projednány nejen základní teze celého projektu, ale i konkrétní podklady žádosti o podporu. Celé akce se zúčastnili kromě profesních pracovníků s. p.

jičí se postupu při vyřizování žádosti. Obecně lze konstatovat, že byl zcela naplněn účel, se kterým bylo jednání zorganizováno. Je třeba poděkovat zejména pracovníkům MŽP, jejichž aktivní přítomnost umožnila zefektivnit přípravu dokumentace a tím časově optimalizovat proces podávání žádosti.

Předpokládáme, že se tímto projektem odstartoval komplex prací, který směřuje k odstranění nevyhovující situace termicky aktivních odvalů. Na základě vyhodnocení údajů, které vyplynou z analýzy rizika, bude stanoven další postup, na jehož realizaci bude zpracován navazující projekt a dále žádost na jeho financování z prostředků EU.

Dr. Ing. Petr Jelínka

Rekonstruovaný sklad chloru

Nachází se ve Stráži pod Ralskem v areálu úpravní. Skladem mne provázel Václav Bičík, zástupce vedoucího výrobního úseku č. 1. Chlor se používá při procesu čištění zbytkových technologických roztoků po chemické těžbě uranu v technologii NDS 6. V době, kdy byla kapacita technologie zpracování 3 m³/min., se vozil kapalný chlór ze Spolany, a. s. Neratovice přímo na NDS 6, která se nachází v areálu bývalého vyluhovacího pole VP 6.

Po provedené rekonstrukci stanice, kdy byla kapacita zpracování zbytkových technologických roztoků zvýšena na max. 5,5 m³/min, narostla i spotřeba chloru na 6 až 8 tun denně. Vzhledem k tomu, že plnění kontejnerů je komplikované a představuje možné omezení provozu, bylo nutno rekonstruovat zakonzervovaný sklad chloru v areálu CHÚ. Skládá se z vlastního skladu, vzduchotechniky s likvidační jednotkou a z chemického hospodářství s výrobou stlačeného a sušeného vzduchu.

Velín

Ve vlastním skladu je 5 tlakových nádob – tanků, z nichž jsou využívány pouze tři. V prvním je skladován kapalný chlor, ve druhém plyný chlor, třetí slouží jako rezerva.

Maximální kapacita tanku je 85 tun chloru. Po přistavení cisterny, ve které je cca 50 tun kapalného chloru, se chlor přečerpává ve stáčecím přístřešku do zásobního tanku. Z tanku se plní naše kontejnery, do kterých se vejde 16 tun

kapalného chloru, a je pak zajištěn samotný návoz do technologie NDS 6.

Součástí bezpečnostních opatření jsou mimo jiné i čidla úniku chloru umístěná pod jednotlivými tanky, pod cisternou, ve vzduchotechnice a na výstupech vzduchu z ventilátorů.

Odplyn vzniklé při přečerpávání a případný únik chloru jsou odváděny vzduchotechnikou do likvidační jednotky, kde se skrývá 12,5 % roztokem hydroxidu sodného (NaOH). Reakcí vzniká chlornan sodný, který zpracovává odborná firma. V případě úniku chloru zapne obsluha po signálu z čidel proces likvidace úniku chloru, který je řízen počítačem. Celý objekt je hermeticky uzavřený, chlor v něm zůstane a postupně se odsává do likvidační jednotky.

Ve skladu chloru je nepřetržitá dvoučlenná obsluha a technik na osmičkové směny.

Hejnic: „Co zůstalo z původního zakonzervovaného skladu chloru, který se používal ještě začátkem 90. let?“

Ve dnech 9. – 14. září se v Příbrami a okolí konal již 9. ročník výcvikové vzdělávací akce, která má za cíl prověřit připravenost záchranných složek na náročné záchranné akce. Cvičení je zaměřeno na zvládnutí mimořádných událostí s velkým výskytem poraněných osob a klade na účastníky velké fyzické i psychické nároky. Rescue Patrol se řadí k nejnáročnějším cvičením tohoto formátu, pořádaných na území ČR.

Cílem cvičení je umožnit společnou práci zúčastněných (i zahraničních) složek, prověřit, jak funguje jejich vzájemná spolupráce, vyzkoušet v náročných podmínkách jejich možnosti, aby všichni byli co nejlépe připraveni na možné skutečné zásahy. Na zásazích se spolupodíleli například Záchranáři Česká Ka-

Hledání raněných

RESCUE PATROL 2008 – Příbram

menice, Sbor dobrovolných hasičů Příbram, Vojenský záchranný útvar Olomouc a německý Červený kříž, tedy profesionálové vedle dobrovolníků a každá skupina odjinud.

Během cvičení také dochází k testo-

Transport štolou

vání některého nového vybavení, které si pořizují jednotlivé záchranné složky dle své odbornosti a které jim umožňuje efektivnější a rychleji pomoci postiženým osobám. Cvičení je přípravou na mimořádné události, jako jsou přírodní i průmyslové katastrofy a hromadná neštěstí.

Struktura cvičení představuje: – první den to jsou fyzické testy, prověřující připravenost účastníků na náročnost cvičení, – dopoledne odborné přednášky, – odpoledne a v noci zásahy, jak hromadné, tak specializované pro menší počet jednotek, – jeden dlouhý zásah, – závěrečný den výměna zkušeností mezi jednotlivými profesemi. Mezi fyzicky náročné patřil zásah

v Prokopské štolě a druhý zásah ve štolě Alterwasserlauf a v prostorách vodního kola Drkolnov, které jsou ve správě odstěpného závodu SUL Příbram. Oba probíhaly od 20 hodin hluboko za půlnoc. Přizvaní figuranti vzali role zraněných obětí opravdu vážně a své účinkování doplňovali věrohodným sténáním a hlasitým nafíkáním, čímž rozhodně zasahujícím týmům jejich úkoly neusnadnili.

Složitosť a obtížnost vlastního zásahu je komplikovaná v normálním terénu, na povrchu, v důlním prostředí se situace stává ještě těžší. Na přiložených záběrech jsou záchranné složky zachyceny při akci v Prokopské štolě. Je nutno uznat, že stísněné prostory, voda, bláto i pozdní noční hodina, neměly na nasazení a akceschopnost jednotlivých týmů vliv.

Jsmo rádi, že podzemní prostory ve správě DIAMO, s. p., o. z. SUL Příbram, kudy normálně procházejí návštěvníci, přispěly ještě k další dobré věci. Závě-

Vynášení ze štoly

rem nám nezbyvá než si přát, aby záchranné týmy měly zásahů, při kterých teče opravdová krev, co nejméně.

Ing. Vratislav Řehoř

Václav Bičík: „Tanky, generálkou prošla čerpadla na chlor, kompresory na výrobu stlačeného vzduchu a sušičky stlačeného vzduchu, který se používá jednak jako ovládací vzduch pro armatury, jednak pro odplyňování potrubí tanků a armatur. Všechny rozvody, čidla a armatury jsou nové.“

Hejnic: „Mohli byste podrobněji vysvětlit čerpání kapalného chloru?“

Bičík: „Odstředivá čerpadla Hermetic, která se používají k čerpání kapalného chloru nemají samonasávací schopnost, a proto je nutno před spuště-

ním čerpadla vytvořit tlakový spád, aby medium zaplnilo čerpadlo. Poté již čerpání kapalného chloru probíhá jako čerpání každé jiné kapaliny.“

Hejnic: Kolik odplynů vznikne při přečerpávání padesáti tun chloru z cisterny?

Bičík: „Pokud nenastane při čerpání výpadek, množství odplynů je v řádech litrů.“

Na závěr bych chtěl konstatovat, že při mé návštěvě probíhalo přečerpávání z tanku do kontejneru. Armatury září novotou. Žádný chlor, který znám z krytého bazénu, nebo když pustím v kuchyni pitnou vodu, cítit nebyl.

Otto Hejnic

Armaturní uzel na tanku

Stáčení v přístřešku

Likvidační jednotka

DIAMO

Podnikový občasník s. p. DIAMO Stráž pod Ralskem. Vydává vedení s. p. Vychází zpravidla jednou v měsíci. Vedoucí redaktor Otto Hejnic. Adresa redakce: DIAMO, s. p., 471 27 Stráž p. R., tel.: 487 892 084, fax: 487 851 571 e-mail: hejnic@diamo.cz Sazba: PANTYPE, s. r. o., Liberec Tisk: GEOPRINT Liberec Pro vnitřní potřebu s. p. DIAMO